

Motion till riksdagen 2020/21:3580

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabellen i motionen.

Förslag till anslagsfördelning

Anslagsförslag 2021 för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Tabell 1 Moderaternas förslag till anslag för 2021 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	148 511 444	10 675 000
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 683 455	±0
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7 150	±0
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250 000	-250 000
Summa	153 452 049	10 425 000

Politikens inriktning

Inledning

Sverige ska ha en välfärd att lita på – oavsett var i livet man befinner sig eller var i landet man bor. Kommunernas kostnader ökar. Det är naturliga konsekvenser av en åldrande befolkning men är också kopplat till det stora flyktingmottagandet. Äldreomsorg, skolor och förskolor behöver fler medarbetare. Samtidigt som kommunerna under kommande år behöver ökade resurser för att klara välfärdsåtagandet så behöver de också jobba på att förbättra integrationen och att få ner bidragskostnaderna.

Under det mycket speciella året 2020 har resultatet av regeringens misslyckade jobbpolitik blivit tydligt. Löftet om EU:s lägsta arbetslöshet har resulterat i att Sverige tillhör de europeiska länder som har högst arbetslöshet. Centrala delar av de grundläggande samhällsuppgifterna – såsom välfärden – är därför satt under hård press.

Resurserna till välfärden är beroende av en stark svensk ekonomi där skattepengarna används effektivt. En svagare ekonomisk utveckling leder till lägre intäkter, vilket tillsammans med ökade kostnader till följd av den demografiska utvecklingen och bristande integrationspolitik har lett till en svårare ekonomisk situation för välfärden.

De förslag som regeringen förde fram i budgetpropositionen för år 2020 var inte tillräckliga för att möta den akuta situationen. Inom välfärdens område pekade SKR på att de förslag som återfinns i budgetpropositionen i huvudsak handlade om omflytningar av redan in-tecknade eller tidigare aviserade medel.

I början av året blev det därför tydligt att kommuner och regioner behövde få ytterligare resurstillskott. Moderaterna samlade därför oppositionen för att driva igenom ett räddningspaket för välfärden som gav ett tillskott på 7,5 miljarder kronor. Detta tillskott var dock anpassat för situationen innan coronakrisen. Den kraftiga minskningen av skatteintäkterna, kombinerat med en enorm press på sjukvården, som skett till följd av coronakrisen innebär att ytterligare resurstillskott behövs. De resurser regeringen presenterade i våras – utöver det som är tänkt att täcka de extraordinära kostnaderna kopplade till pandemin – räcker troligen endast till att täcka upp för de minskade skatteintäkterna. Moderaterna stod bakom det tillskottet men givet risken för att en stram ekonomi för välfärden kan leda till att konjunkturedgången förstärks behöver ytterligare resurser skjutas till. För utöver de minskade skatteintäkterna innebär pandemin en rad kostnadsökningar även utanför vården och omsorgen. Inom regionernas verksamhet minskar exempelvis intäkterna från kollektivtrafiken kraftigt samtidigt som det också byggs upp en stor vårdskuld när nu annan vård prioriteras ned till förmån för hanteringen av covid-19. Kommunerna kommer samtidigt att få kraftigt ökade kostnader för såväl bidrag som arbetsmarknadspolitiska insatser.

1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Ekonomiska regleringar

Moderaterna ökar anslaget med 13,5 miljarder kronor årligen 2021–2023 för att möjliggöra ökade generella statsbidrag till kommunerna.

Utöver tillskottet av generella statsbidrag ökar Moderaterna anslaget med 225 miljoner kronor 2021, 900 miljoner kronor 2022 samt 1 350 miljoner kronor 2023 för att möjliggöra ökad undervisningstid (1 h/dag). Moderaterna ökar även anslaget med

350 miljoner kronor årligen 2021–2023 för att kommunerna ska ha möjlighet att utöka lovskola.

På längre sikt ser Moderaterna att en omläggning av riktade statsbidrag till generella bör genomföras i större omfattning.

Moderaterna avvisar regeringens ökning av statsbidrag till kommunerna om 10 miljarder kronor år 2021 och 5 miljarder kronor år 2022 till förmån för egen satsning på kommuner och regioner.

Kompensera kommunerna för sänkt skatt för pensionärer

Moderaterna avvisar regeringens anslagsökning för kompensation för sänkt skatt för pensionärer till förmån för vårt egna mer generösa förslag. Till följd av Moderaternas förslag till sänkt skatt för pensionärer kompenseras kommunerna och anslaget ökas därmed med 6,6 miljarder kronor 2021, 6,8 miljarder kronor 2022 samt 7 miljarder kronor 2022.

Sammantaget ökar Moderaterna anslaget med 10 675 miljoner 2021, 16 550 miljoner kronor 2022 samt 22 200 miljoner kronor 2022.

1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner

Moderaterna avvisar regeringens satsning om 250 miljoner kronor årligen 2021–2023 på tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner till förmån för egen satsning på kommuner och regioner.

Elisabeth Svantesson (M)

Edward Riedl (M)

Mattias Karlsson i Luleå (M)

Jan Ericson (M)

Sofia Westergren (M)